ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරිය - 2017

ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරියේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1998 අංක 50 දරන ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරි පනතේ 22(2) වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව සමග ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතිවලට (ISSAI 1000 - 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේ ද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලැසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාලවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම් ද ඇතුලත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාල වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීම ද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වාගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වාගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරියේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 02

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග ඉදිරිපත් කර තිබූ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(i) මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනයේ වර්ෂයට අදාළ ක්ෂය ලෙස රු. 22,414,241 ක් දක්වා තිබූ නමුත් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ එම වටිනාකම රු. 22,753,655 ක් ලෙස දක්වා තිබීම හේතුවෙන් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය රු. 339,414 කින් ඌන ගණනය වී තිබුණි.

(ii) සමාලෝචිත වර්ෂය තුල මිලදී ගත් ස්ථාවර වත්කම් වටිනාකම රු. 22,692,724 ක් වුවද, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ එය රු. 22,274,875 ක් ලෙස දක්වා තිබීම හේතුවෙන් ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය රු. 417,849 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

(iii) කාරක ප්‍රාග්ධන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය ගණනය කිරීමේ දී නැවත ප්‍රකාශ කළ (Restated) අගයන් වෙනුවට එම ගැලපීම් කිරීමට පෙර අගයන් සැලකිල්ලට ගැනීම හේතුවෙන් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය රු. 19,559,200 කින් සහ මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ රු. 1,809,940 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 03

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ඉකුත් වර්ෂවලට අදාලව සිදු කරන ලද වැරදි නිවැරදි කිරීම් හේතුවෙන් 2016 වර්ෂයේ ලාභය රු. 96,627,290 කින් හෙවත් සියයට 325 කින් වැඩි වී තිබූ නමුත් එම වැරදි නිවැරදි කිරීම්වලට අදාල නැවත ප්‍රකාශ කිරීම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමිතියේ 54 ඡේදය ප්‍රකාරව, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිදු කළයුතු හෙළිදරව් කිරීම් සිදුකර නොතිබුණි.

(ඇ) **ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 07**

ජංගම නොවන වත්කම්වල ඵලදායී ජීවිත කාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය නොකිරීම හේතුවෙන් පිරිවැය රු. 33,202,652 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර ඇතත් තවදුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පැවතුණි. ඒ අනුව වූ ඇස්තමේන්තුගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 03 ප්‍රකාරව ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු ව්‍යාපෘති අරමුදල් 10 කට අදාලව දිගු කාලයක සිට පැවති ගිණුම් තැබීමේ දෝෂ හේතුවෙන් ව්‍යාපෘති අරමුදල් හතරක එකතුව රු. 1,657,001 ක හර ශේෂ සහ අරමුදල් හයක එකතුව රු. 3,249,114 ක බැර ශේෂ ඇති වී තිබූ අතර, එම ශේෂ හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමකින් තොරව එකිනෙකට හිලව්කර රු. 1,592,113 ක් වූ ශුද්ධ බැර ශේෂය මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම නොවන වගකීම් යටතේ දක්වා තිබුණි.

(ආ) 2016 වර්ෂයේ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ලැබී තිබුණු ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානවලින් කල් බදු පදනම යටතේ රු. 18,317,757 ක් වටිනා ඉඩමක් මිලදී ගෙන තිබූ අතර, එම ඉඩමේ වටිනාකම ප්‍රාග්ධනිත කිරීමකින් තොරව සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ එම වර්ෂයේ ආදායමට ලියා හැර තිබුණි. එම වරද සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ද නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාල පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් රු. 129,984 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරිය හා ළමා ආරක්ෂක අරමුදල අතර සිදුවන අන්තර් ගනුදෙනු නිසි පරිදි සටහන් නොකිරීම හේතුවෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව අධිකාරියට අරමුදලින් ලැබිය යුතු ශේෂයේ රු. 842,874 ක හා අධිකාරියෙන් අරමුදලට ගෙවිය යුතු ශේෂයේ රු. 3,236,982 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ජාතික ළමා ආරක්ෂක අරමුදලින් ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරියට ගෙවිය යුතු ශේෂය ලෙස රු. 6,739,327 ක් වසර 3 කට අධික කාලයක සිට ද, අරමුදලින් අධිකාරියට ලැබිය යුතු ශේෂය ලෙස රු. 7,582,201 ක් වසර 3 කට අධික කාලයක සිටද පැවත එන නමුත් එම ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයේ නොපවතින යුනිසෙෆ් හා සේව් ද චිල්රන්ඩ් අරමුදල්වලින් පිළිවෙලින් 2006 හා 2013 වර්ෂවල සිට ලැබිය යුතු ලෙස රු. 235,379 ක් හා රු. 256,510 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණ ද, එම ශේෂ අයවීම අවිනිශ්චිතව පැවතුණි.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට නිරවුල් නොකළ අත්තිකාරම් ශේෂය තුල පැවති රු. 252,387 ක අත්තිකාරම් වර්ෂ දෙකකට අධික කාලයක සිට පියවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.4 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම්

පහත සඳහන් නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති සහ රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම්
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය	
මුදල් රෙගුලාසි 104(1),(3)	සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සිදු වූ වාහන අනතුරක් සම්බන්ධයෙන් මූලික පරීක්ෂණ පවත්වා වගකිවයුත්තන් නිශ්චය කර නොතිබුණි.
(ආ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක අයිඒඅයි/2002/02 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය	2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති රු. 39,401,325 ක් වටිනා පරිගණක උපාංග හා මෘදුකාංග සම්බන්ධයෙන් ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් නඩත්තු කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු. 18,498,673 ක ඌනතාවයක් වූ අතර, ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 126,328,601 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු. 144,827,274 කින් පිරිහී තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂවලට අදාලව ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ක්‍රමක්ෂය රු. 87,517,369 ක ගැලපීම් ඇතුලත්ව 2016 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නැවත ප්‍රකාශ කර තිබීම හේතුවෙන් එම වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 96,627,290 කින් වැඩි වීම හා ජාතික සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ලැබුණු ප්‍රතිපාදන රු. 114,583,496 කින් අඩුවීම ඉහත මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ ඌනතාවයට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 4 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේ දී 2014 හා 2016 වර්ෂවල දී අධිකාරිය පිළිවෙලින් රු. 3,631,016 ක හා රු. 126,328,601 ක අතිරික්තයන් ලබා තිබූ අතර 2013, 2015 හා 2017 වර්ෂවල දී පිළිවෙලින් රු. 1,302,856 ක, රු. 1,011,985 ක හා රු. 18,498,673 ක ඌනතාවයන් ලඟා වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට සේවක පාරිශ්‍රමික හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා වූ ක්ෂය නැවත ගැලපීමෙන් පසු 2012 වර්ෂයේදී රු. 36,258,920 ක් වූ දායකත්වය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. 212,628,898 ක් දක්වා ධනාත්මකව වර්ධනය වී තිබුණි.

3.2 ආයතනයට එරෙහිව පැවති නෛතික සිද්ධි

අධිකාරියේ සේවය කළ ගණකාධිකාරිණිය 2010 අගෝස්තු 25 දින සිට වැඩ තහනමට ලක් කර තිබූ අතර, ඇය විසින් අධිකාරියට එරෙහිව මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ ගොනුකල නඩුවක් විභාග වෙමින් පැවතුනි.

4. **මෙහෙයුම් සමාලෝචනය**

4.1 **කාර්යසාධනය**

4.1.1 **ක්‍රියාකාරීත්වය හා සමාලෝචනය**

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) අධිකාරිය පිහිටුවා වර්ෂ 20 ක් ගත වී තිබුණ ද, 1998 අංක 50 දරන ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරී පනතට අනුව, ළමා අපචාර වැළැක්වීම සහ එවැනි අපචාරවලට ගොදුරු වූ ළමයින් ආරක්ෂා කිරීම හා ඔවුන්ට ප්‍රතිකාර කිරීම පිණිස ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ද ක්‍රියාකර නොතිබුණි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී අධිකාරිය වෙත ළමා අපචාර, අපයෝජන, හිංසන, නොසලකා හැරීම් හා ළමා ශ්‍රමික සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලි 9,014 ක් ලැබී තිබූ අතර, 2018 පෙබරවාරි 15 දිනට එම පැමිණිලිවලින් 2,613 ක් සඳහා පමණක් විසඳුම් ලබාදී තිබුණි. ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලැබුණු පැමිණිලිවලින් සියයට 71 ක් විසඳා නොතිබූ අතර, 2011 වර්ෂයේ සිට 2015 කාලය තුල ලැබී තිබූ පැමිණිලි 63,189 කින් සියයට 55 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් විසඳා නොතිබුණි. අධිකාරියට ලැබෙන මහජන පැමිණිලි වාර්තා කිරීම සඳහා නිලධාරීන්ට ලැප්ටොප් 273 ක් හා මුද්‍රණ යන්ත්‍ර 269 ක් ලබා දීම සඳහා රු. 118,715,129 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී වැය කර තිබුණ ද, අධිකාරිය වෙත වසරක් පාසා ලැබෙන පැමිණිලි වලට සම්බන්ධ තොරතුරු රැස්කර වාර්තා කිරීමට ප්‍රාදේශීය හා දිස්ත්‍රික් නිලධාරීන්ගේ ඇති අකාර්යක්ෂමතාවය, තොරතුරු කැඳවීම හා විමර්ශන කටයුතු පිළිබඳ පසුවිපරම් නොකිරීම හා නිසි අධීක්ෂණයක් සිදු නොකිරීම යනාදිය නිසා නොවිසඳා ඇති පැමිණිලි සංඛ්‍යාව ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වී තිබුණි.

(ඇ) අධිකාරිය මගින් පිළියෙල කර තිබූ ජාතික සංවර්ධන ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව කාර්යයන් 51 ක් වෙනුවෙන් රු. මිලියන 48 ක් වෙන් කර තිබූ නමුත්, එයින් රු. මිලියන 3.6 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබූ කාර්යයන් 10 ක් සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණු අතර, ක්‍රියාකාරකම් 13 ක් සඳහා වෙන් කරන ලද රු. මිලියන 16 ක ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා රු. මිලියන 23 ක වියදම් දරා තිබුණි. තවද රු. මිලියන 3.5 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබූ කාර්යයන් 5 ක් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණ ද, එම කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුලින් අපේක්ෂා කර තිබූ අරමුණු ළඟා කර ගෙන නොතිබුණි.

(ඈ) ළමා ආරක්ෂාව ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කාර්යයන් 13 ක් වෙනුවෙන් රු. මිලියන 33 ක් වෙන් කර තිබුණි. ඉන් රු. මිලියන 5.7 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබූ කාර්යයන් 5 ක් සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණු අතර, ක්‍රියාකාරකම් 3 ක් සඳහා වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන රු. මිලියන 11.5 ක් ඉක්මවා රු. මිලියන 18 ක් වියදම් දරා තිබුණි. තවද රු. මිලියන 2.5 ක් ප්‍රතිපාදනය කර තිබූ කාර්යයන් 2 ක් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණ ද, එමගින් ළඟා කර ගැනීමට අපේක්ෂා කර තිබූ අරමුණු ළඟා කර ගෙන නොතිබුණි.

(ඉ) ළමුන් සඳහා සමාජ ආරක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය යටතේ කාර්යයන් 12 ක් වෙනුවෙන් රු. මිලියන 23.48 ක් වෙන් කර තිබුණි. ඉන් රු. මිලියන 1.013 ක් ප්‍රතිපාදනය කරන ලද කාර්යයන් 5 ක් සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කර නොතිබූ අතර රු. මිලියන 9.1 ක ප්‍රතිපාදනය කරන ලද කාර්යයන් 4 ක් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණ ද, වර්ෂය තුළ අදාල අරමුණු ඉටු කර නොතිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

අධිකාරියේ හිටපු නියෝජ්‍ය සභාපතිවරයකුගේ ඉල්ලීමක් මත, 2017 අප්‍රේල් 07 දින අධිකාරියේ සහකාර කළමනාකරු (නීති) නිලධාරියා අත්සන් කර තිබූ දිවුරුම් ප්‍රකාශයක් මඟින් ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ ළමා ආරක්ෂාව සහ ළමා අපයෝජනය වැළැක්වීම සඳහා ඇති රජයේ යාන්ත්‍රණය සහ අධිකරණ පද්ධතිය යුක්තිය පසිඳලීමේ ක්‍රියාවලිය විවේචනයට ලක්කර තිබූ බව දක්වා හිටපු සභාපතිනිය විසින් 2017 ජූනි 20 දින සිට එම නිලධාරිනිය වැඩතහනමට ලක් කර තිබුණි. දිවුරුම් කොමසාරිස්වරියක ලෙස සහකාර කළමණාකරු (නීති) ගේ වගකීම තීරණය කිරීමේ දී සලකා බැලිය යුතු දිවුරුම් කොමසාරිස්වරුන් පත් කිරීමට අදාලව අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ පවතින නීතිරීති උපදෙස් හා "දිවුරුම් සහ සන්තකරු නීතිය" පිළිබඳ ආඥාපනතේ දැක්වෙන කරුණු අවධානයට ලක් නොකර, අදාල කාර්යය සඳහා සෘජු වගකීමක් පැවරීමට හැකියාවක් නොමැතිව එම නිලධාරිනියගේ වැඩ තහනම්කර තිබුණි.

අධිකාරියේ 1929 දරන දුරකථන අංකයට ලැබෙන පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා සුදුසු යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම සඳහා අදාල ක්‍රමවේදය වැඩිදියුණු කිරීමට නිර්දේශ ලබා ගැනීම වෙනුවෙන් උපදේශිකාවක් වෙත 2016/2017 වර්ෂවලදී රු.900,000 ක් ගෙවා තිබුණි. එහෙත් එම වාර්තාව ලබා දී වර්ෂයක කාලයක් ගත වී තිබුණ ද, එහි ඇතුළත් නිර්දේශ හා ක්‍රමවේද අනුගමනය කිරීම කෙරෙහි කළමනාකරණයේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.

4.3 වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන වෙත නිදහස් කළ අධිකාරියේ සම්පත්

අධිකාරියේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ (වැඩසටහන්) තනතුර දැරූ නිලධාරිනිය වසර 8 කට වැඩි කාලයක සිට වැටුප් හා දීමනා ප්‍රතිපූරණය කිරීමේ පදනම මත අමාත්‍යාංශයක සේවය සඳහා මුදා හැර තිබූ අතර, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම තනතුර සඳහා වෙනත් නිලධාරියෙකුගේ සේවය ලබා ගෙන නොතිබුණි.

4.4 කාර්යමණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) අධිකාරියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ ප්‍රධාන තනතුරු 4 ක් වර්ෂ 7 ක කාලයක සිට පුරප්පාඩුව පැවතීම, එහි කාර්යයන් සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා අධීක්ෂණය නිසි පරිදි සිදු නොවීමට හේතු වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. එමෙන්ම සහකාර අධ්‍යක්ෂ(නීති) වැඩතහනමට ලක්ව එම තනතුර පුරප්පාඩු වී තිබුණු අතර, පැමිණිලි විසඳීම හා නීති කටයුතු සම්බන්ධ කාර්යයන් විධිමත් පරිදි සිදු වී නොතිබුණි.

(ආ) කණිෂ්ඨ මට්ටමේ තනතුරු 06 ක පුරප්පාඩු හේතුවෙන් අධිකාරියේ දෛනික කාර්යයන් පවත්වාගෙනයාමේ දී හා නිලධාරීන් නිවාඩු ලබා ගැනීමේ දී එම කාර්යයන් ඉටු කර ගැනීමේ ප්‍රමාදයන් හා ගැටළුකාරී තත්ත්වයන් උද්ගත වී තිබූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) 2016 වර්ෂයේ සිට පුරප්පාඩුව පැවති ප්‍රාදේශීය ළමා ආරක්ෂක නිලධාරී තනතුරු 116 ක් සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණයකින් තෝරා ගත් අයදුම්කරුවන් වෙත 2017 දෙසැම්බර් 14 දින තෝරා ගත් බවට ලිපි යවා තිබූ නමුත්, විගණන දිනය වූ 2018 ජූනි 30 වන විටත් බඳවා ගැනීම් සිදු කර නොතිබුණි. ළමා ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් අත්‍යවශ්‍ය තනතුරු පුරප්පාඩුව පැවතීම අධිකාරියේ කාර්යභාරය සාර්ථක ලෙස ඉටු කිරීමට බාධාවක් ලෙස නිරීක්ෂණය විය.

5. තිරසාර සංවර්ධනය

5.1 තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු ළඟාකර ගැනීම

තිරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ 2017 අගෝස්තු 14 දිනැති අංක එන්පී/එස්පී/එස්ඩීජී/17 දරන ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශ ලේකම් විසින් නිකුත් කරන ලද ලිපිය හා එක්සත් ජාතීන්ගේ වසර 2030 "න්‍යාය පත්‍රය" ප්‍රකාරව, සෑම රාජ්‍ය ආයතනයක් විසින්ම කටයුතු කළ යුතුව පවතින අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව අධිකාරිය විසින් තම විෂය පථය යටතට ගැනෙන කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් කෙසේ ක්‍රියාත්මක විය යුතු ද යන්න පිළිබඳව දැනුවත් වී නොතිබීම හේතුවෙන් එම විෂය පථයට වැටෙන කාර්යයන් සම්බන්ධ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු, ඉලක්ක හා එම ඉලක්ක කරා ළඟා විය යුතු සන්ධිස්ථානයන් ද ඉලක්ක මත ළඟාවීම් මැන බැලීම සඳහා වන දර්ශකයන් ද හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

6. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

6.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

2009 ජුනි 09 දිනැති කළමනාකරණ විගණන චක්‍රලේඛ අංක ඩීඑම්ඒ/2009(1) හි 3 ඡේදයට අනුව, අදාළ කාර්යයන් ඉටුකිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාර්ය මණ්ඩලයක් අභ්‍යන්තර විගණන අංශයට අනුයුක්ත නොකිරීම හේතුවෙන් අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සීමා වී තිබුණි. තවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අභ්‍යන්තර විගණන විමසුම් 12 ක් නිකුත් කර තිබූ නමුත්, එම නිරීක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

6.2 ප්‍රසම්පාදනයන්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ අතිරේක 33 හි 2.14.1 වගන්තිය පරිදි රු. 100,000 දක්වා පමණක් වූ භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා පමණක් සෘජු මිලදී ගැනීම් ලෙස දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානියාට තීරණ ගැනීම් සිදු කළ හැකි වුවත්, ඊට පටහැනි ලෙස ජාත්‍යන්තර ගැහැණු දරුවාගේ දිනය සැමරුම වෙනුවෙන් රු. 160,656 ක් වටිනා භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීමේදී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 3.8 වගන්තියට පටහැනි ලෙස හදිසි කාර්යයන් ලෙස සලකා සෘජු මිලදී ගැනීම් යටතේ මිලදී ගැනීම් සිදු කර තිබුණි.

(ආ) 2006 රාජ්‍ය ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.8.1 (අ) ප්‍රකාරව කිසිම සාමාජිකයෙකු ප්‍රසම්පාදන කමිටුව හා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව යන දෙකේම සේවය නොකල යුතුය. එහෙත් ළමා ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ගුරුවරුන් පුහුණු කිරීමේදී ගුරු උපදේශකයින්ට භාවිතා කිරීම සඳහා රු. 1,249,245 ක් වැය කර වීඩියෝ පට 3 ක් නිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ මෙන්ම තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේද සභාපති ලෙස වැඩසටහන් අංශයේ කළමණාකරු කටයුතු කර තිබුණි. තවද, ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අත්පොතේ 2.8.4 (ඉ) ඡේදයට පටහැනිව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ සභාපති යටතේ සිටින වැඩසටහන් සහායක ද එම කමිටුවේ සාමාජිකයෙකු ලෙස කටයුතු කර තිබුණි.

7. **පද්ධති හා පාලනයන්**

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර අධිකාරියේ සභාපතිනියගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

	පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර		නිරීක්ෂණ
(අ)	ගිණුම්කරණය		ඇතැම් ගිණුම් ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පැවතීම.
(ආ)	මානව සම්පත් කළමනාකරණය		සේවක පුරප්පාඩු පිරවීමට කටයුතු නොකිරීම
(ඇ)	මෙහෙයුම් පාලනය	(i)	පැමිණිලි සඳහා විසඳුම් ලබා දීමේ ප්‍රමාදයන් හා පැවැත්වූ වැඩසටහන් පිළිබඳ ප්‍රගතීන්, පසුවිපරම් කටයුතු හා නිසි අධීක්ෂණයන් සිදුකර නොතිබීම.
		(ii)	නිසි සැලසුම් කිරීමකින් තොරව වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා සැලසුම් කළ වැඩසටහන් නියමිත පරිදි ක්‍රියාත්මක නොකිරීම.